

ỦY BAN NHÂN DÂN HUYỆN CÚ CHI
TRƯỜNG TIỂU HỌC THÁI MỸ

VẬN DỤNG

KINH NGHIỆM GIÁO DỤC ĐẠO ĐỨC CHO HỌC SINH LỚP BA

Giáo viên: Nguyễn Thị Khánh Trang
Chức danh : Giáo viên tiểu học chính

Năm học: 2021 - 2022

Củ Chi, ngày 14 tháng 02 năm 2022

PHIẾU ĐÁNH GIÁ SÁNG KIẾN

Tên sáng kiến: **Vận dụng kinh nghiệm Giáo dục đạo đức cho học sinh lớp 3**

Tên tác giả sáng kiến: **Nguyễn Thị Khánh Trang**

Chức vụ: **Khối trưởng khối 3**

Tên Thành viên Hội đồng chấm, đánh giá: 1/

2/.....

Điểm chấm:

Mục	Nhận xét đề tài	Điểm Qui định	Điểm đạt
I. Nội dung		90 đ	
a.	Tính mới:	30	
b.	Tính khoa học:	10	
c.	Tính thực tiễn (phạm vi áp dụng):	20	
d.	Tính hiệu quả:	30	
II. Hình thức		10 đ	
		10	
TỔNG CỘNG		100 đ	

Nhận xét của người đánh giá: (căn cứ vào thuyết minh, bằng chứng, tài liệu nộp kèm theo sáng kiến)

1. Tính mới trong phạm vi đơn vị: Có ☐ Không ☐
2. Đã được áp dụng/áp dụng thử tại đơn vị: Có ☐ Không ☐
3. Khả năng mang lại lợi ích: Có ☐ Không ☐

Cụ thể là:

.....

.....

.....

.....

4. Phạm vi áp dụng mở rộng:

- a) Được áp dụng trong phạm vi cấp cấp sở, ngành, quận, huyện: Có ☐ Không ☐
- b) Được áp dụng ở phạm vi Thành phố: Có ☐ Không ☐
- c) Được áp dụng ở phạm vi ngoài Thành phố : Có ☐ Không ☐

Củ Chi, ngày ... tháng ... năm 2022

Thành viên Hội đồng

1/.....

2/.....

PHẦN 1: ĐẶT VẤN ĐỀ

“Trẻ em hôm nay thế giới ngày mai.”

Chính vì thế mà các em học sinh nhất là bậc Tiểu học cần phải được quan tâm giáo dục toàn diện và cần được hưởng nền giáo dục với điều kiện tốt nhất hiện có. Cũng vì thế để học sinh phát triển toàn diện thì vấn đề giáo dục đạo đức của thế hệ trẻ, không chỉ là vấn đề của một đất nước, mà còn là vấn đề mang tính toàn cầu của thời hiện đại nó là điều kiện để bảo vệ sự sống còn của thế hệ tương lai. Cũng như Chủ tịch Hồ Chí Minh đã dạy: “Có tài mà không có đức là người vô dụng. Có đức mà không có tài làm việc gì cũng khó”. Vì thế trong công cuộc đổi mới hiện nay yếu tố con người đặc biệt được coi trọng cùng với tiềm năng, trí tuệ, sức mạnh tinh thần và đạo đức con người càng được đề cao và phát huy trong mọi lĩnh vực.

Để học sinh có được lòng nhân ái, mang bản sắc con người Việt Nam yêu quê hương đất nước, biết kính trên nhường dưới, biết đoàn kết sẵn sàng giúp đỡ mọi người, có ý thức trách nhiệm đối với người thân, bạn bè, cộng đồng cũng như môi trường sống và thật sự làm đúng “Sống có trách nhiệm” với bản thân. Đồng thời giúp học sinh có hiểu biết ban đầu, rồi đi đến thành thói quen để đạt được hành vi, chuẩn mực đạo đức phù hợp với lứa tuổi thì việc giáo dục đạo đức học sinh phải luôn đặc biệt coi trọng. Bởi vì “Rèn luyện đạo đức là cái thứ nhất, học văn hóa là cái thứ hai”. Không làm được cái thứ nhất thì khó đạt được cái thứ hai. Vậy làm thế nào để giáo dục đạo đức cho học sinh đạt hiệu quả trong điều kiện hiện nay (học online)? Đó không chỉ là nỗi trăn trở, suy nghĩ của mỗi giáo viên hằng ngày, hằng giờ làm công tác chủ nhiệm mà còn là mong ước của tất cả các bậc phụ huynh, của tầng lớp xã hội để có một đứa con ngoan, học giỏi, một công dân tốt. Chính vì điều này mà tôi đã thực hiện việc vận dụng: Kinh nghiệm Giáo dục đạo đức cho học sinh lớp Ba trường Tiểu học Thái Mỹ đạt hiệu quả.

PHẦN 2: NỘI DUNG CƠ BẢN

I/ Thực trạng

Những năm gần đây đạo đức con người trong xã hội phần nào nhận thức sai lệch về bản chất. Việc này làm ảnh hưởng không nhỏ đến học sinh, nó xuất phát ảnh hưởng từ phía gia đình, xã hội nên việc hình thành nhân cách trong mỗi học sinh gặp nhiều khó khăn.

Trong xã hội hiện nay vấn đề đạo đức của học sinh tiêu cực, đáng được báo động. Bởi vì, với xu hướng phát triển kinh tế, thế lực đồng tiền được xem trọng ở số gia đình. Điều kiện gia đình và xã hội đã phần nào ảnh hưởng đến việc hình thành đạo đức của học sinh qua những việc làm cụ thể, những hành vi ứng xử và hành động của người lớn có ảnh hưởng rất lớn với các em, cho dù là việc nhỏ nhất. Bởi sự ảnh hưởng đó nên việc giáo dục, hình thành hành vi đạo đức của học sinh Tiểu học gặp không ít khó khăn. Xác định được điều này tôi đã tìm ra số biện pháp giáo dục đạo đức cho các em học sinh lớp ba tôi đang chủ nhiệm.

Thực trạng diễn biến đạo đức ở trường về:

Điều kiện tự nhiên: Phần đông gia đình là nông dân, công nhân nên ít quan tâm quản lý giáo dục các em trong mọi mặt mặt khác địa bàn xã rộng, hiện nay còn có số em nhập cư vào địa phương.

Điều kiện xã hội: Các em cũng được sự quan tâm của chính quyền địa phương. Tuy nhiên chưa được kết hợp chặt chẽ, chưa thống nhất về nội dung và phương pháp giáo dục đạo đức cụ thể nên chất lượng giáo dục nói chung và chất lượng giáo dục đạo đức nói riêng, môi trường giáo dục chưa thống nhất. Gia đình là nơi đứa trẻ tiếp xúc đầu tiên lại chưa được chú ý tới. Điều đó dẫn tới việc hình thành nhân cách đạo đức học sinh cũng gặp khó khăn. Qua họp phụ huynh đầu năm và 2 tuần dạy online tôi nắm được thông tin của học sinh ở lớp từ đó tôi biết trong lớp Ba 1 của tôi số lượng học sinh chăm, ngoan đầu năm chiếm rất ít. Nên ngay từ đầu năm tôi đã phân loại từng mặt đạo đức của học sinh như sau:

TSHS LỚP	HS CHĂM NGOAN	HS CHĂM	HS CHƯA NGOAN
42	10	18	14

Số học sinh chăm nhưng có những hành vi, hành động, nói năng thiếu ý thức gần như vô cảm với tất cả mọi thứ xung quanh, không biết giúp đỡ hay quan tâm bạn bè. Số học sinh chưa ngoan lại càng thiếu đi những chuẩn mực đạo đức đơn giản như: chào hỏi, lễ phép trong giao tiếp. Điều đó làm ảnh hưởng rất nhiều cho hoạt động giáo dục dẫn đến việc hình thành kĩ năng hành vi đạo đức bị hạn chế.

Nắm được điều này tôi đã chủ động đề ra số giải pháp để giáo dục đạo đức cho học sinh.

II/ Giải pháp

Trong nhà trường Xã Hội Chủ Nghĩa thì giáo dục đạo đức là giáo dục niềm tin, giáo dục tình cảm đạo đức, giáo dục hành vi, thói quen đạo đức. Đó chính là giáo dục cho học sinh những phẩm chất đạo đức trong sáng, tốt đẹp. Giáo dục đạo đức cho học sinh Tiểu học là quá trình tác động từ nhiều con đường khác nhau làm cho nhân cách của học sinh phát triển đúng về mặt đạo đức, tạo cơ sở cho các em có hành vi ứng xử phù hợp với chuẩn mực đạo đức trong các mối quan hệ với mọi người cả với bản thân, với xã hội. Từ đó các em có ý thức tự giác trong học tập cũng như trong việc tự phục vụ bản thân trong cuộc sống hằng ngày, làm cho các em có ý thức trách nhiệm với bản thân cuộc sống xung quanh thông qua dạy môn đạo đức.

Ví dụ:

Hằng ngày trao đổi với các em để biết các em có: Quan tâm ông bà cha mẹ; Quan tâm hàng xóm láng giềng; Giữ lời hứa; Tôn trọng đám tang; Tôn trọng thư từ tài sản... thông qua các hành vi ứng xử từ bài học sẽ hình thành cho học sinh hành vi tôn trọng, quan tâm đến người trong gia đình, người xung quanh, các mối quan hệ bạn bè, xã hội. Hay trong những tiết thực hành kĩ năng tôi lồng ghép mẫu chuyện kể về Bác Hồ để giáo dục học sinh hình thành hành vi ứng xử trong cuộc sống hằng ngày.

Từ đó tôi tạo điều kiện cho các em tự xây dựng tiểu phẩm để các em giải quyết, ứng xử số tình huống thực tế do các em tạo ra. Việc làm này giúp

các em hình thành kĩ năng, hành vi đúng đắn từ đó nhận thức em nâng lên và hình thành thói quen tốt trong cuộc sống.

Giáo dục đạo đức học sinh có vai trò rất quan trọng, nó góp phần hình thành phát triển nhân cách toàn diện cho các em. Để giúp học sinh rèn luyện ý thức trách nhiệm, hành vi công dân ngay từ nhỏ, biết sống có đạo lí và tuân thủ pháp luật. Việc hình thành những hành vi phải có từ những hành vi hằng ngày đúc kết qua cuộc sống, qua các môn học chính khóa, ngoại khóa...

Ví dụ:

Dạy học sinh chấp hành tốt luật giao thông trong tiết sinh hoạt lớp hay sinh hoạt đầu tuần..

Dạy môn Tự nhiên và Xã hội tôi luôn lồng ghép giáo dục kĩ năng sống, ý thức bảo vệ môi trường.

Học sinh có những thói quen đạo đức như: thói quen lễ độ, thói quen cư xử ân cần, thói quen tự kiểm chế, thói quen chính xác, đúng giờ... Những việc này không chỉ nói suông thì học sinh thực hiện được mà phải làm thế nào để việc hình thành hành vi có trong mỗi học sinh được bền vững, chắc chắn, tự nguyện. Điều đó thể hiện bằng những việc làm cụ thể để học sinh thấy, nghe, thu thập được qua những tiết học chính khóa, ngoại khóa, những tiểu phẩm đơn giản, bài hát...

Ví dụ:

Để HS có thói quen chào hỏi lễ phép tôi dạy số bài hát: Chim vành khuyên; Đi học về... để học sinh hát vào cuối tiết học cho các em nhớ thực hiện. Trong tiết sinh hoạt lớp tôi lồng số tiểu phẩm ngắn về gương tốt, ý thức bảo vệ môi trường, giúp đỡ mọi người xung quanh...

Mỗi học sinh có được kĩ năng hành vi đạo đức tốt, tự ý thức thực hiện việc làm và thói quen tốt, tôi thường xuyên động viên nhắc nhở giáo dục đạo đức cho học sinh cũng là con đường quan trọng trong việc hình thành kĩ năng giao tiếp có văn hóa, có đạo đức, thẩm mĩ cho học sinh thông qua những việc như:

- Giáo dục ý thức đạo đức: Là giúp học sinh hình thành hiểu biết số nguyên tắc, chuẩn mực đạo đức ở mức sơ giản cụ thể gần gũi với đời sống. Từ đó nhận thức đúng phù hợp để có hành vi ứng xử đúng. Điều này thông qua các bài dạy đạo đức trong chương trình và giáo dục nhắc nhở hằng ngày.

Ví dụ:

Với điều kiện học trực tuyến như hiện nay việc dạy thông qua môn đạo đức gặp nhiều khó khăn nên giáo viên lồng ghép số hành vi trong môn tiếng việt, toán như: Giữ lời hứa; Chia sẻ vui buồn cùng bạn; Quan tâm chăm sóc người thân – hàng xóm láng giềng... Tôi cho học sinh sắm vai tạo tình huống, rồi học sinh tự giải quyết tình huống, nhận xét rút kinh nghiệm cho bản thân. Từ đó giúp học sinh có ý thức trách nhiệm với bản thân, với mọi người xung quanh.

- Giáo dục thái độ tình cảm đạo đức: Học sinh được hình thành xúc cảm, tình cảm đạo đức, niềm tin đạo đức. Tạo động cơ đạo đức trong sáng để học sinh tự ý thức được bốn phận trách nhiệm đạo đức của bản thân, với mọi người xung quanh. Thông qua bài học về Bác Hồ có trong chương trình tôi giáo dục học sinh thực hiện tốt 5 điều Bác Hồ dạy.

Ví dụ:

Dạy bài: Tích cực tham gia việc trường, việc lớp hay bài Quan tâm giúp đỡ ông bà, cha mẹ, anh, chị em... Các em liên hệ bản thân đã làm tốt việc này là thực hiện được điều 1 và điều 2 trong 5 điều Bác dạy rất nhẹ nhàng dễ nhớ.

Trong tiết Sinh hoạt lớp cho học sinh tổng kết trong tuần, các em kể được tuần qua em tham gia tổng vệ sinh trường, hay em thực hiện tốt nội quy lớp... là em đã thực hiện được những điều nào trong 5 điều Bác dạy. Từ đó nêu gương trước lớp để khích lệ học sinh làm theo. Qua việc làm đó học sinh có thái độ ứng xử tốt hơn.

- Giáo dục hành vi thói quen đạo đức: Đây là điều góp phần giáo dục văn hóa ứng xử, hành vi văn minh trong giao tiếp ngay từ nhỏ và trở thành thói quen. Để làm được điều này phải tiến hành giáo dục nhắc nhở thường

xuyên, liên tục. Kết hợp tốt giữa gia đình, nhà trường, xã hội với phương pháp, hình thức thu hút được học sinh rèn luyện thành kỹ năng, hành vi đạo đức trong mỗi học sinh một cách tự nhiên tự nguyện, tự giác, hào hứng. Giáo viên phải là người tổ chức hướng dẫn học sinh một cách nhẹ nhàng, dễ hiểu để hành vi đi vào học sinh một cách tự nhiên, xuất phát từ lòng nhân ái. Thông qua các môn học lồng ghép giáo dục, nhắc nhở hành vi đạo đức cho học sinh.

Ví dụ:

Dạy bài Tập đọc: “Ai có lỗi?” Thông qua nội dung bài học giáo dục học sinh sống biết nhường nhịn bạn, dũng cảm nhận lỗi khi trót cư xử không tốt với bạn.

Dạy các bài đạo đức giáo dục học sinh các hành vi: giữ lời hứa, quý trọng quan tâm mọi người trong gia đình, mọi người xung quanh, bạn bè...

Dạy TNXH giáo dục học sinh yêu thiên nhiên, quý trọng môi trường sống... Từ đó hình thành được hành vi ứng xử tốt trong cuộc sống hằng ngày.

• **Giáo dục đạo đức thông qua các sự kiện thời sự**

Giáo dục đạo đức thông qua các hoạt động ngoại khóa, chương trình thời sự, sự kiện là để giáo dục học sinh tinh thần tập thể, ý thức cộng đồng, đoàn kết, tương trợ lẫn nhau từ những việc làm cụ thể mà học sinh tham gia thông qua các phong trào của Đội như: phong trào Nụ cười hồng – Kế hoạch nhỏ - Ủng hộ cứu trợ đồng bào bị thiên tai... nhằm tạo cơ hội, điều kiện để mỗi học sinh giao lưu, hợp tác...

Ví dụ:

Hiện nay có bệnh dịch Covid-19 lan truyền ảnh hưởng đến cuộc sống việc làm của nhiều người trong đó có học sinh (học trực tuyến). Vì vậy giáo viên thường xuyên tuyên truyền để các em nắm bắt thông tin chính xác nhằm trấn an tâm lý và nhắc nhở các em ý thức giữ vệ sinh, rửa tay thường xuyên, không hắt hơi khạc nhổ bừa bãi, mang khẩu trang, hạn chế đến chỗ

đồng người ... để phòng bệnh Covid-19. Hay vận động các em tham gia tốt, đầy đủ các phong trào theo thời điểm.

Từ những việc làm trên các em tự điều chỉnh hành vi ứng xử tốt hơn. Với những tiểu phẩm dưới cờ, sinh hoạt lớp nhẹ nhàng về An toàn Giao thông, Đạo đức, An toàn vệ sinh thực phẩm... cũng để lại ấn tượng tốt đẹp để học sinh nhớ thực hiện. Hay hình thức nêu gương trước lớp, dưới cờ đã động viên khích lệ học sinh thích thú và làm theo.

III/ Hiệu quả đạt được

Chính vì làm tốt được điều này mà những năm trước và đến thời điểm hiện tại đạo đức của học sinh lớp tôi có chuyển biến rõ rệt. Số lượng học sinh chăm, ngoan, lễ phép tăng cao 100% các em đều chăm ngoan, nên được số lớp của trường đã vận dụng thành công hiệu quả.

Kết quả lớp đạt cụ thể như sau:

TSHS	HS CHĂM NGOAN	HS CHĂM	HS CHƯA NGOAN
42	28	12	2

Từ những thành quả đạt được trên, ngoài việc các em có được nhân cách tốt mà các em còn có ý thức học tập hơn. Điều đó dẫn đến chất lượng học tập tăng cao, ý thức rèn chữ rất tốt nên lớp luôn đạt hiệu quả cao trong các hội thi, phong trào của Đội trong những năm học trước đạt hiệu quả cao và hiện tại đều có tham gia thi trực tuyến.

III/ Kết luận

Với những cách làm cùng với nhiều biện pháp như trên, qua nhiều năm giảng dạy ở lớp 3 tôi nhận thấy việc giáo dục đạo đức học sinh góp phần rất lớn vào thành công trong việc tổ chức các hoạt động giảng dạy, học tập. Bởi vì một học sinh có đạo đức tốt sẽ ý thức tốt trong mọi hành vi ứng xử, ý thức trong học tập, ý thức tự phục vụ, ý thức trong giao tiếp... Từ đó việc giảng dạy gặp nhiều thuận lợi. Việc rèn luyện các đức tính trên giúp học

sinh hoàn thiện nhân cách để sống tốt, gương mẫu lễ phép, nhân ái với mọi người. Làm được điều này đòi hỏi người giáo viên phải kiên trì, luôn học hỏi, trau dồi đạo đức, chuyên môn nâng cao tay nghề bởi vì: “Để có vườn cây tốt thì phải đầu tư nơi ươm mầm”. Đó cũng là đạo đức nghề nghiệp của mỗi người giáo viên cho sự thành công trong việc trồng người.

Tóm lại để giáo dục đạo đức học sinh đạt hiệu quả cao, ngoài các biện pháp trên thì người giáo viên phải có tâm với nghề, luôn trau dồi đạo đức để mỗi giáo viên luôn là tấm gương sáng cho học sinh noi theo.

Trên đây là một số biện pháp Giáo dục đạo đức cho học sinh lớp ba mà tôi đã thực hiện từ năm học 2018 đến nay rất hiệu quả trong thực tế. Hiện tại trong năm học này kết quả đạt được rất cao. Đề tài này đã được các bạn đồng nghiệp trong trường Tiểu học Thái Mỹ vận dụng rất thành công và có thể áp dụng với tất cả các khối lớp từ lớp 1 đến lớp 5. Rất mong các bạn đồng nghiệp góp ý để tôi hoàn thiện hơn./.

Xin chân thành cảm ơn.

Củ Chi, ngày 14 tháng 2 năm 2022

Người viết

Nguyễn Thị Khánh Trang